

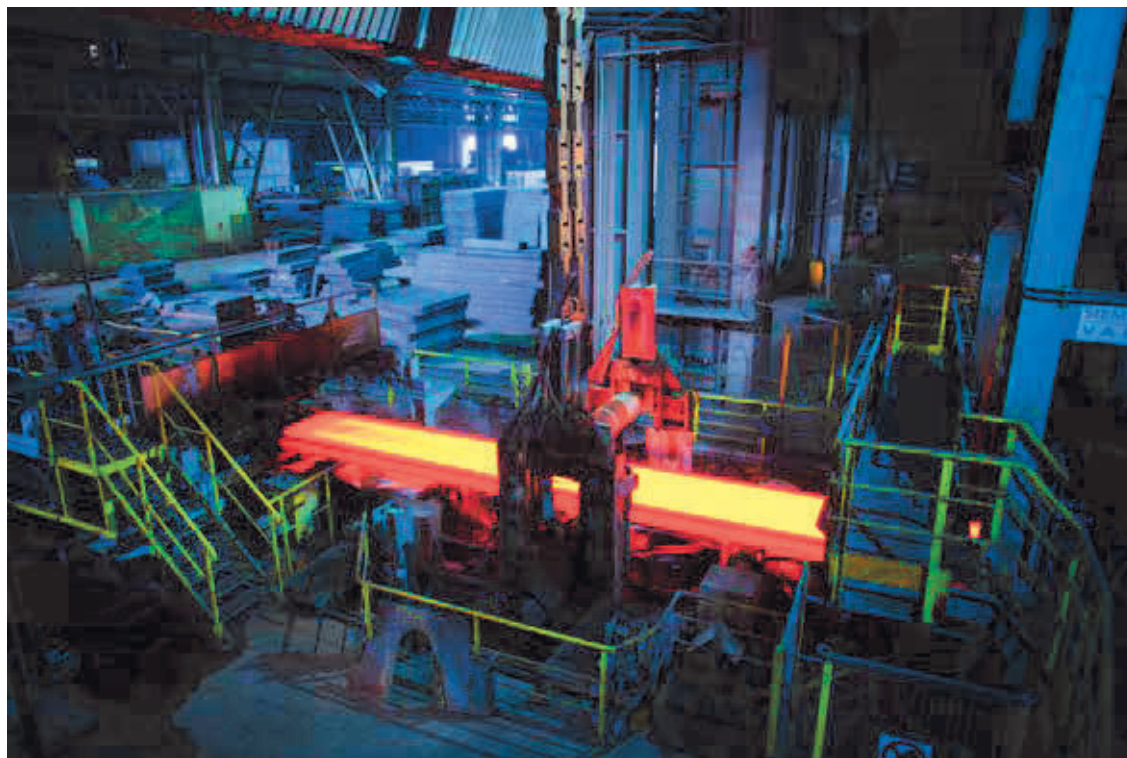

Foto: SIJ Acroni

Naslednje desetletje bo turbulentno in zahtevno

Iz strahu pred ponovitvijo krize leta 2008 so podjetja postala bolj previdna, preiščljena in prilagodljiva, kar opažajo tudi na Gorenjskem, kjer so podjetja v veliki meri izvozno naravnana. Velike spremembe se obetajo predvsem na področju avtomobilske industrije, kar bo posledično vplivalo tudi na (skoraj) vse ostalo gospodarstvo.

Nina Šprohar

Splošni pregled

Gospodarske družbe v gorenjski regiji so bile v preteklem letu uspešne, povečale so obseg poslovanja in poslovno leto zaključile z neto čistim dobičkom. »Po pokritju vseh odhodkov in davka od dobička so izkazale neto čisti dobiček v višini 324 milijonov evrov, 3,8 odstotka manj kot leto prej. S tem rezultatom so se uvrstile na 3. mesto v državi (leto prej na 4. mesto). Največji delež ustvarjenega neto čistega dobička so ugotovile družbe s področja predelovalne dejavnosti (53,5 odstotka),« so povedali v Regionalni zbornici Gorenjske. 45.873 zaposlenih (2.845 več kakor leta 2017) je ustvarilo 7.212 milijonov evrov prihodkov, 9 odstotkov več kakor leta 2017. »Enako stopnjo rasti so beležili izvozni prihodki. Gorenjske družbe so tako

kot v letu 2017 tudi v letu 2018 z izvoznimi prihodki dosegle 47,5 % vseh prihodkov. Po doseženih prihodkih na tujem trgu se Gorenjska uvršča na 5. mesto v Sloveniji,« so še pojasnili.

Uspešnih podjetniških zgodb je na Gorenjskem veliko

Branko Žerdoner, glavni direktor SIJ Acroni, pravi, da je na Gorenjskem na področju gospodarstva čutiti stabilnost. »Tu so doma številne uspešne družbe, katerih uspeh temelji na dragocenem domačem znanju, ki so si ga mnoge med njimi pridobile skozi dolgoletno tradicijo ter si z vrhunskimi izdelki ali storitvami zagotovile vidno mesto na svetovnih trgih. Med njimi velja omeniti družbe Domel, Niro Steel,

Foto: SIJ Acroni

»Nedavno smo dobili največji hranilnik električne energije v Evropi vodilnega proizvajalca Tesla, ki ga je družba Ngen postavila na področju družbe SIJ Acroni,« pravi Branko Žerdoner, glavni direktor SIJ Acroni.

Foto: Domel

Damatech, VIGO, KOV, pa tudi SPG Sol plin Gorenjska, TPJ ...» našteje in doda, da so na Gorenjskem doma tudi številne odmevne zgodbe o uspehu, za katerimi stojijo posamezniki z jasno vizijo. »Nedavno smo dobili največji hranilnik električne energije v Evropi vodilnega proizvajalca Tesla, ki ga je družba Ngen postavila na področju družbe SIJ Acroni,« izpostavi eno izmed takšnih uspešnih zgodb.

V podjetju LTH Castings opažajo, da je trenutno stanje gospodarstva na njihovem območju podobno stanju v celotni državi – tudi pri njih so pogoji za uspešno poslovanje in razvoj izpolnjeni. Veseli jih, da gorenjska regija precejšnjemu delu prebivalstva zagotavlja kakovostna delovna mesta. Ker se zavedajo pomena podjetij v okolju, kjer delujejo, želijo še naprej prispevati k njegovemu razvoju. »S sredstvi, ki jih namenjamo za izobraževanje, šport in druge aktivnosti, prispevamo tudi k večanju kakovosti bivanja ter razvoju tam, kjer delujejo naši zaposleni in njihove družine, mladi, bodoči kadri ter lokalni poslovni partnerji,« verjamejo.

Zadovoljni so tudi v Iskratelu, kjer poudarijo, da je napredek v poslovanju družb v regiji res spodbudna novica. V podjetju Lotrič Merošlovje se strinjajo, da je gorenjska regija gospodarsko izjemno močna. »Veliko število zdravih večjih in manjših podjetij ter obrtnikov in samostojnih podjetnikov se kaže tudi v izjemno nizki stopnji brezposelnosti,« pripomnijo.

Negativne posledice carin

V Domelu opažajo umirjanje rasti gospodarstva, kar se odraža v nižjih naročilih, bolj konservativnih napovedih in večjih pritiskih na znižanja prodajnih cen. »Nemčija je za Domel najpomembnejši trg, zato spremljamo predvsem tamkajšnje gibanje gospodarstva. Prav tako čutimo posledice ameriških carin za kitajske izdelke, saj imamo na Kitajskem podjetje, kjer proizvajamo elektromotorje, ki so vgrajeni v aparate, namenjene ameriškem trgu. Negotovost glede nadaljnjih sprememb carin je velika in vnaša negotovost v poslovanje,« so zaskrbljeni v Domelu.

Podobno opažajo v podjetju Polycom, kjer trdijo, da je bilo upad naročil na področju avtomobilske industrije moč zaznati že od sredine lanskega leta, ostale industrije pa so ta upad zaznale vsaj pol leta kasneje. Kljub temu stanje gospodarstva na Gorenjskem ocenjujejo kot solidno. »Podjetja so postala previdnejša, bolj odzivna in prilagodljiva, to jih je naučila zadnja kriza. Na Gorenjskem je veliko izvoznikov in vsi intenzivno spremljamo napovedi trendov tudi zunaj okvirov naših meja in zunaj EU,« še dodajo v Polycomu.

Zmanjšanja obsega poslovanja se bojijo tudi v podjetju Atotech, saj stanje v avtomobilski industriji pomembno vpliva na njihovo dejavnost. »Če bodo napovedi držale, bomo morali nadomestiti izpad na naših drugih programih,« pravijo. Vseeno pa v letošnjem letu beležijo rahlo rast, prav tako trenutne napovedi zaenkrat kažejo, da bodo ostali na istem nivoju.

Napovedi po rahlem zmanjšanju naročil so opazili v podjetju Tinex, kjer v poslovni klimi prav tako zaznava predvsem več previdnosti. Upad rasti so pred približno pol leta opazili tudi v podjetju Mali-E-Tiko. »Pozna se manjša kriza v avtomobilski industriji, kar pa posledično veržno vpliva tudi na ostalo gospodarstvo. Na splošno pa se je na območju Tržiča stanje bistveno izboljšalo v primerjavi z nekaj leti nazaj. Že sama bližina avtoceste in meje z Avstrijo odpira boljše možnosti za sodelovanje s kupci in partnerji iz Avstrije in Nemčije,« pravijo.

Ključni izzivi

Zahteve po trajnostni mobilnosti

Izzivi v regiji so podobni kot v prejšnjih letih. V podjetju M Sora se soočajo predvsem s cenovnimi pritiski, zato morajo stalno iskati rezerve in izboljševati poslovanje zaradi hude in stalne konkurence v dejavnosti. Letos poleti so zaznali pomanjkanje naročil, a pravijo, da se je zdaj stanje že izboljšalo. »Kot da bi se nizka sezona v naši branži iz zime preselila v poletje,« pripomnijo.

V LTH Castings se soočajo s procesi prestrukturiranja avtomobilske industrije. »Temu se sproti prilagajamo predvsem pri naročilih, saj je na določenih segmentih upad naročil večji, ponekod manjši, nekeje pa imamo povečana naročila. V letošnjem letu imamo ponovno rekorden obseg pridobljenih novih projektov z velikim poudarkom na novih konceptih pogonov,« pravijo v podjetju. Obeta se transformacija avtomobilske industrije, vključno z e-mobilnostjo. »Zato nenehno krepimo tudi razvojno področje, zaposlujeemo najboljše strokovnjake in nadgrajujemo proizvodne kapacitete z novimi stroji in tehnologijo,« še pravijo.

Da so spremembe na področju mobilnosti neobhodne, opažajo tudi v podjetju Polycom. »Pojavljajo se nove platforme, vključno s pojavom avtonomnih vozil, spreminjajo se navade potrošnikov, koncentracija prebivalstva v mestih se večja, nujna je uvedba ukrepov trajnostne mobilnosti, vse to pa zahteva prilagoditve in transformacijo sektorja. Ocenjujemo, da bo naslednje desetletje turbulentno in zahtevno. Na vse navedene spremembe bo treba poiskati odgovore,«

Spremembe na področju mobilnosti so neobhodne, opažajo v podjetju Polycom, pri čemer izpostavljajo nujnost uvedbe ukrepov trajnostne mobilnosti.

V tehnološkem smislu sta ključna trenda, ki bosta vplivala na poslovanje, virtualizacija in digitalizacija, pravijo v Iskratelu.

pravijo v podjetju. Poslovanje v letošnjem letu je po njihovih ocenah dobro, glede na napovedi bodo za nekaj odstotkov celo presegli prodajo lanskega leta.

V Domelu so lani zaključili z investicijo v novo tovarno v Škofji Loki, kjer so podvojili kapacitete za proizvodnjo komponent elektromotorjev, v letošnjem letu pa nadaljujejo z investicijami v novo proizvodno opremo za elektromotorje električnih vozil. »Rast v prihodnjih letih temelji na novih projektih, s katerimi bodisi vstopamo na nove trge z novimi izdelki bodisi nadomeščamo starejše izdelke,« pravijo.

Ključna trenda na tehnološkem področju sta virtualizacija in digitalizacija

Ohlajanje čutijo tudi v podjetju SIJ Acroni, a Žerdoner pravi, da so se nanj dobro pripravili ter imajo za premostitev tega obdobja nekaj prednosti, med katerimi izpostavi predvsem tehnologijo in zelo raznolik obseg programov, ki jim omogočata, da lahko sprejemajo tudi različna manjša naročila. »V SIJ Acroniju imamo sprejet načrt strateškega razvoja, ki do leta 2021 ne predvideva večjih strukturnih sprememb, naši največji izzivi pa so zelo podobni izzivom drugih družb v panogi, ki največjo skrb posvečajo dvigu učinkovitosti in produktivnosti,« doda.

Skupina Iskratel, ki posluje na globalnem trgu, opaža zaostrene geopolitične in trgovinske odnose med svetovnimi velesilami. »Tu so tudi napovedi gospodarskega ohlajanja in večjih finančnih rizikov, v tehnološkem smislu pa sta ključna trenda, ki bosta tudi v prihodnje vplivala na naše poslovanje, virtualizacija in digitalizacija. Na vse te izzive v Iskratelju odgovarjamo tako s prilagoditvijo portfelja produktov in rešitev kot z digitalno transformacijo samega podjetja,« pojasnjujejo.

Tudi manjša gorenjska podjetja širijo svoje kapacitete

V podjetju Lotrič Meroslovje se zaradi konstantne rasti soočajo s pomanjkanjem prostora, a je v matičnem podjetju v Selcih zaradi povečanja priobalnega pasu s strani Direkcije RS za vode širitev poslovnih prostorov omejena. V dodatne prostore v Železnikih, ki so trenutno v fazi energetske sanacije, se bodo predvidoma selili spomladi 2020.

Podjetje Mali-E-Tiko se trenutno sooča z izzivi, kot so optimizacija delovnih in poslovnih procesov znotraj podjetja in navzven ter s cenami na trgu zaradi krize v avtomobilski industriji. »Tako se podjetja, ki so dobavitelji produktov oz. storitev v avtomobilski panogi, lotevajo 'dumpinga' cen tudi v sorodnih panogah, ker si s tem zagotovijo delo. To pa seveda ni ugodno za podjetja, ki smo prisotna v kovinsko predelovalni panogi, saj se moramo boriti za cene in naročila celo pri dolgoletnih partnerjih. Težave imamo tudi s samim prostorom okrog podjetja, saj ga je premalo za širitev, čeprav imamo možnost povečanja proizvodnje in pridobitve večje količine dela od velikih in priznanih podjetij v Nemčiji in Avstriji,« pravijo v podjetju.

Zadnji uspehi in načrti za naprej

M Sora se širi v Jugovzhodno Evropo

V podjetju M Sora so konec 2019 odprli novo podjetje za prodajo repromateriala za proizvodnjo stavbnega pohištva na Hrvaškem, ki je tako postalo njihovo četrto podjetje v tej dejavnosti v tujini. Ker imajo v Sloveniji največji tržni delež v tej dejavnosti, priložnosti za rast iščejo v tujini. Uspešni so že na Kosovu, v Albaniji in Severni Makedoniji. Letos bodo prihodki spet rekordni, dobiček pa bo nekje na lanskem nivoju. V prihodnje pričakujejo umirjeno rast, manjšo kot letos. Še naprej stavijo na razvoj tako izdelkov kot poslovanja in organizacije. »Pripravljamo se na posodobitev informacijskega sistema in nadaljujemo z digitalizacijo na vseh področjih. Sodelujemo v SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo, kjer si obetamo nove razvojne projekte. Večjih investicij ne planiramo, računamo pa še naprej zmanjševati našo že tako nizko zadolženost in se pripraviti na težje čase, ki prihajajo,« napovedujejo v M Sori.

Novost: največja in najsodobnejša orodjarna v Sloveniji

V LTH Castings so letos zaključili investicijo v visokotehnološko orodjarno na Trati, ki je danes največja in najsodobnejša v Sloveniji. Za investicijo so se odločili zaradi razvoja proizvodnje na tehnološko najvišjo raven in zaradi večanja obsega poslovanja. Celotna investicija je vredna več kot 50 milijonov evrov, skupno pa so v zadnjih desetih letih v stroje, opremo in prostore vložili 280 milijonov evrov, od tega samo v zadnjih treh letih 134 milijonov evrov. »Poleg tega smo letos pridobili pomembna nova naročila na področju elektrifikacije vozil, med katerimi je tudi največji posamični projekt e-pogonskega sklopa doslej, ki ga izvajamo za uglednega proizvajalca avtomobilov v vrednosti okrog 20 milijonov evrov letno. Še naprej nameravamo intenzivno vlagati v razvoj in pridobivanje poslov na tem področju, ki je prihodnost avtomobilске industrije,« pravijo v LTH.

M Sora nove priložnosti za rast išče v tujini. Uspešni so že na Kosovu, v Albaniji in Makedoniji.

V LTH Castings so zaključili investicijo v visokotehnološko orodjarno na Trati. Celotna investicija je vredna več kot 50 milijonov evrov.

Foto: LTH Castings

Foto: Iskratel

SIJ Acroni končuje intenzivni naložbeni cikel

V podjetju SIJ Acroni so ponosni na letošnje povečanje količinske in vrednostne prodaje, prav tako so izboljšali učinkovitost proizvodnje, trdijo. »V preteklih letih smo veliko vlagali v razvoj in uspešno izvedli številne izboljšave, s katerimi smo dvignili raven avtomatiziranosti tehnoloških procesov in zanesljivosti naprav. Po intenzivnem naložbenem ciklu zdaj izvajamo manjše naložbene projekte, kot podaljšek večjih naložb iz preteklih let, namenjenih optimizaciji proizvodnje, ter projekte za ohranjanje zmogljivosti strojnega parka,« razloži glavni direktor, Branko Žerdoner. Poleti so uspešno izvedli posodobitev valjavskega ogrodka za hladno valjanje pločevine v vrednosti 2,1 milijona evrov, s čimer so dosegli »pomemben napredek pri izdelavi zahtevnejših elektro pločevin in izpolnili pričakovanja najzahtevnejših kupcev«.

Iskratel bo prvi partner pri postavitvi omrežja 5G

V Iskratel letos načrtujejo okrog 110 milijonov evrov prometa, v letu 2020 pa dodatno rast prihodkov v primerjavi z letošnjim letom. Poleg krepitve položaja na tradicionalnih trgih nameravajo intenzivneje vstopiti na trge EU. Na področju jedrnih omrežij partnerjem ponujajo digitalno komunikacijsko izkušnjo, pri kateri ima pomembno vlogo omrežje pete generacije 5G. »V Iskratel smo na to revolucionarno tehnologijo pripravljeni in bomo prvi partner pri postavitvi tega omrežja v Sloveniji. Trenutno že sodelujemo v razvojnih projektih 5G v Ruski federaciji. Skupaj s partnerjem zagotavljamo najbolj napredno komunikacijsko tehnologijo v segmentu zasebnih omrežij LTE (pLTE) in 5G za operaterje, vladne organizacije in industrijske panoge,« pravijo. Verjamejo, da bo omrežje 5G v smislu množične in komercialne rabe odigralo najpomembnejšo vlogo prav pri digitalni preobrazbi industrije.

Podjetje Lotrič Meroslovje širi obseg poslovanja. Letos so se skupini pridružila tri nova hčerinska podjetja, med drugim tudi podjetje s sedežem v Nemčiji.

Nove tehnološke rešitve za pametna mesta

V segmentu javne varnosti je Iskratel že uspešno realiziral projekte za sistem 112 in danes zagotavlja klic v sili več kot 40 milijonom prebivalcev v Rusiji in državah nekdanje Sovjetske zveze. V Sloveniji

so uspešno realizirali funkcionalnost rešitve eCall, poleg tega razvijajo novo generacijo sistema NG112, ki bo omogočal naprednejše komuniciranje v sili, in so v zaključni fazi evropske raziskovalne naloge 5G Varnost, ki se osredotoča na zanesljive 5G komunikacijske rešitve za deležnike s področja javne varnosti, zaščite in reševanja (PPDR - Public Protection and Disaster Relief). V Rusiji zaključujejo tri večje projekte v segmentu rešitev za varna oz. pametna mesta. Na podlagi tehnologije IoT zagotavljajo platformo za upravljanje velike količine podatkov v energetiki ter odzivanje na izredne dogodke (IRM-R) v železniškem transportu.

Na področju širokopasovnega dostopa razvijajo univerzalna, učinkovita in hitra optična omrežja. Z uvajanjem virtualizacije na vsa področja bodo operaterjem lahko ponudili revolucionarno optično rešitev nove generacije, ki jim pušča popolno svobodo pri izbiri gradnikov. »Gre za t. i. virtualizirani dostop, ki bo omogočil hiter, standarden, predvsem pa cenovno učinkovit poslovni model,« obljublja. »V novembru smo pridobili certifikat EN ISO 13485, s čimer se nam odpirajo vrata na področje proizvodnje komponent za medicinske pripomočke. Na slednjem bomo ponudili storitve opremljanja tiskanih vezij in integracije končnih izdelkov,« še pravijo.

Najti je treba nove modele in se prilagajati potrošnikom

V Merkurju se zavedajo, da bo prihodnje leto v veliki meri odvisno tudi od zunanjih dejavnikov, predvsem ob že napovedanem ohlajanju gospodarske rasti, vendar pa, kot pravi generalni direktor Blaž Pesjak, ostajajo tudi v prihodnje ambiciozni in verjamejo v še eno dobro leto. »Med trgovci v Sloveniji izstopamo z najhitrejšo povprečno rastjo dobička v zadnjih petih letih,« izpostavi Pesjak. Trend dobrih poslovnih rezultatov zadnjih petih let so uspešno prelili tudi v leto, ki se posavlja – še vedno dosegajo 5-odstotno rast prodaje in 2-odstotno rast operativne dobičkonosnosti, sklenili so 25-letne najemne pogodbe za 15 od njihovih 23 Merkurjevih centrov. Uspešno so zagnali nov marketinški koncept, podprt s sloganom »Vse urejeno«, s kampanjo, ki so jo začeli oktobra, nadaljujejo tudi pri pospeševanju novoletne prodaje. Prodajo pospešujejo na različne načine: iščejo nove modele, sledijo trendom in se prilagajajo potrošnikom. »Tako smo odprli tudi "online only" distribucijski center ter nadaljevali z optimizacijo logističnih procesov s podporo novih tehnologij,« pojasni sogovornik. Dejavnosti so tudi na lokalni ravni ter pomagajo različnim klubom. »Smo že tradicionalni sponzor Teka za Kranj, sodelovali smo tudi na progi kot Merkurjeva ekipa in tekli, prav tako smo podprli kolesarsko dirko po Kranju in Pokal Vitranc,« našteje Pesjak.

Vlaganja omogočajo nove posle

V Domelu so najbolj ponosni, da so z elektromotorji z visokimi energijskimi izkoristki prodrli na trg hladilnih sistemov za podatkovne centre, kjer se je prepoznavnost njihove blagovne znamke močno okrepila, zato načrtujejo rast in dodatne investicije s ciljem povečati tržni delež na področju prezračevalne in hladilne tehnike. Z novimi nominacijami krepijo svojo vlogo v avtomobilski industriji z inovativnimi rešitvami za električne črpalke, kompresorje in pogone.

V Polycom so trenutno v fazi dogovorov in uvrščanja v portfelj dobaviteljev novega potencialnega kupca.

»Veseli nas že dejstvo, da so nas obiskali in nam odprli vrata. Zdaj je na naši strani, da izpeljemo naloge, ki jih je še treba narediti do nominacije,« so prepričani.

Za podjetje Lotrič Meroslovje največji uspeh predstavlja stalna rast ter širitev obsega poslovanja. »V obdobju dobrega leta dni so se skupini pridružila tri nova hčerinska podjetja – PSM merilni sistemi d.o.o. s sedežem v Ljubljani, Mikro Medica d.o.o. s sedežem v Puconcih ter LOTRIC Metrology GmbH s sedežem v mestu Traunstein v bližini Münchna,« naštejejo in dodajo, da so usmerjeni v vse večjo internacionalizacijo skupine. gg

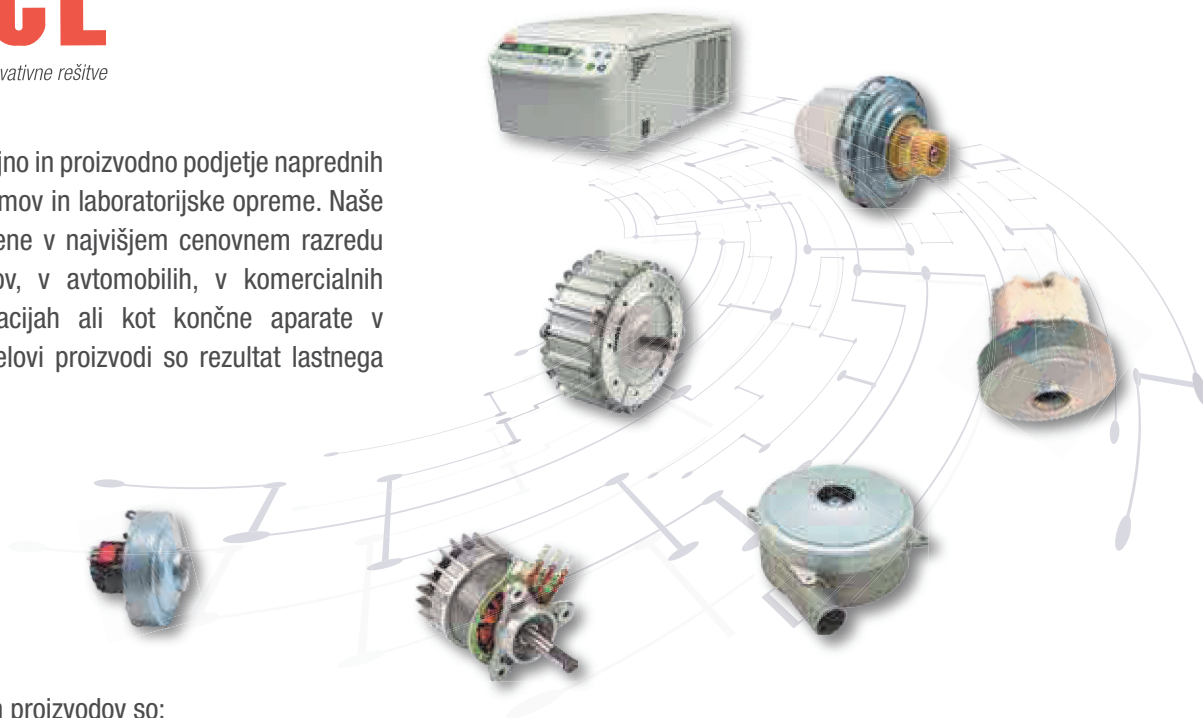

Foto: Tinec

DOMEL

Trajnostne inovativne rešitve

Domel je vodilno razvojno in proizvodno podjetje naprednih elektromotorskih sistemov in laboratorijske opreme. Naše motorje najdete vgrajene v najvišjem cenovnem razredu gospodinjstskih aparatov, v avtomobilih, v komercialnih in industrijskih aplikacijah ali kot končne aparate v laboratorijih. Vsi Domelovi proizvodi so rezultat lastnega razvoja in tehnologije.

Glavne prednosti naših proizvodov so:

visok izkoristek, nizek hrup in zanesljivost.

Zaposleni močno vplivajo na uspeh podjetja

Stopnja nezaposlenosti je na Gorenjskem nizka, zato podjetja tekmujejo med seboj po kakovosti delovnih pogojev in ponudbi drugih bonitet, da privabijo čim boljše kadre.

Nina Šprohar

Pri iskanju in izboru pravih kadrov je po izkušnjah podjetja M Sora danes potrebno nekoliko več časa in potrpežljivosti.

Konec julija 2019 je bilo na Gorenjskem registriranih 4.559 brezposelnih oseb, manj od povprečja v Sloveniji. »Največji problem predstavlja slaba struktura brezposelnih oseb, ker je med njimi kar 44 odstotkov starejših in težje zaposljivih,« so dejali na Regionalni zbornici Gorenjske. Delodajalci so ZRSZ Območni službi Kranj v obdobju od januarja do julija 2019 sicer sporočili 7.105 prostih delovnih mest. Ker je kadrovska vrzel v gospodarstvu vse večja, na Regionalni zbornici Gorenjske podpirajo programe za tehnične poklice in vajeništvo. Gorenjska regija je s Šolskima centroma Kranj in Škofja Loka tako pridobila 6 novih vajeniških programov (oblikovalec kovin – orodjar, mizar, slikopleskar, zidar, električar in strojni mehanik), kar je največ med vsemi regijami.

M Sora: »Dobre kadre je pač treba 'ukrasti' ali jih pridobiti od drugod.«

V podjetju M Sora se zavedajo, da je v dobrih časih težje pridobiti dobre kadre. »Na našem področju je brezposelnost zelo majhna, zato je dobre kadre pač treba 'ukrasti' drugim ali jih pridobiti od drugod,« pravijo. A v zadnjem času vseeno opažajo, da je na njihove razpise vse več prijav. »To kaže na to, da se splošne razmere v gospodarstvu počasi slabšajo. Po drugi strani pa smo s svojim razvojem, rastjo in korektnim odnosom do sodelavcev dobili tudi večji ugled med iskalci zaposlitve. Pri iskanju in izboru pravih kadrov je danes pač potrebno nekoliko več časa in potrpežljivosti,« sklenejo.

Domel: »Kadrovsko politiko gradimo na močni štipendijski shemi.«

V Domelu imajo trenutno pokrito večino kadrovskih potreb, odprto imajo le delovno mesto CNC operaterja. »Stanje na trgu dela se počasi umirja in stabilizira. Sicer pa v Domelu dolgoročno kadrovsko politiko gradimo na močni štipendijski shemi, s katero zagotavljamo mlade izobražene kadre za prihodnje kadrovske potrebe,« dodajo.

Polycom: »Usklajevanje generacij na delovnih mestih bo velik izziv.«

Tudi v Polycomu imajo trenutno odprtih le malo delovnih mest. »Po lanskoletnem velikem povpraševanju po delovni sili so se zadeve letos umirile, kar je verjetno posledica nižjih naročil in ohlajanja gospodarske rasti. Ocenjujemo pa, da je še vedno največ potreb po tehničnem kadru,« pravijo. Zavedajo se, da se trg dela spreminja. »Pojavljajo se mladi kadri, ki zahtevajo drugačne pristope kot starejše generacije delavcev. Mislimo, da bo usklajevanje generacij na delovnih mestih v prihodnje eden večjih izzivov,« še pravijo.

Mali-E-Tiko: »Zanesljiv, lojalen in usposobljen kader mora biti cilj vsakega podjetja.«

Na drugačne prioritete mladih opozarjajo tudi v podjetju Mali-E-Tiko, kjer starostno skupino mladih do 25 let spremljajo že nekaj let. »Težava je predvsem v njihovi pripravljenosti za delo, ki je na zelo nizkem nivoju, kot tudi sama odgovornost ter disciplina. Te vrednote so pomembne za kasneje v življenju, pa jih je žal opaziti pri zelo majhnem številu mladih,« poudarijo v podjetju. A sicer pravijo, da načeloma težav s pomanjkanjem delovne sile nimajo. Menijo, da so se že pred časom pozicionirali kot podjetje, ki daje svojim zaposlenim plače, ki so »med najboljšimi v območju ter v celotni regiji« - s tem pa pridobijo zanesljiv in usposobljen kader, ki je tudi lojalen, »kar pa je oziroma mora biti cilj vsakega podjetja«.

Atotech: »Vpliv zaposlenih na uspeh podjetja je izjemno širok.«

Podjetje Atotech kot enega med najpomembnejšimi izzivi izpostavi prav razvoj kadrov, saj so zaposleni eden najpomembnejših dejavnikov, ki pripomorejo k uspehu podjetja. »Uspeh ni samo finančen, kakor najprej pomislimo. Menimo, da je vpliv zaposlenih na uspeh podjetja širši. Seveda so od finančnih rezultatov odvisne investicije in razvoj, vendar se ne prvo ne drugo ne more uresničiti, če ni lojalnih in pripadnih zaposlenih,« verjamejo, zato menijo, da je sodelavce treba za uspeh pri delu pohvaliti, obenem pa je

V Polycomu kot enega večjih izzivov v prihodnje vidijo usklajevanje generacij na delovnih mestih.

Sodelavce je treba za uspeh pri delu pohvaliti, obenem pa postaviti jasne cilje, da gredo načrti naprej po pravi poti, so prepričani v Atotechu.

njujo postaviti jasne cilje, da gredo načrti naprej po pravi poti.

Lotrič Meroslovje: »Stalno skrbimo za zdravje in dobro počutje zaposlenih.«

V letu 2019 so v podjetju LOTRIČ Meroslovje zaposlili 11 novih sodelavk in sodelavcev, leto prej 20. »Številke na prvi pogled morda niso tako visoke, a upoštevati je treba, da je bilo konec leta 2017 na matični lokaciji v Selcih zaposlenih 62 sodelavk in sodelavcev,« opominjo. Večjih težav z iskanjem primerne kadra nimajo. »Zahvala gre stalni skrbi za zdravje in dobro počutje nas vseh. Jasno nam je, da je podjetje lahko uspešno toliko, kot so uspešne naše sodelavke in sodelavci. Zato se v podjetju na dnevni ravni trudimo za ohranjanje dobre delovne klime ter osebni razvoj zaposlenih,« pojasnjujejo.

LTH Castings: »Iščemo predvsem visoko strokovno tehnične kadre.«

V LTH Castings sistematično investirajo v razvoj, zaradi česar je v zadnjih letih prisotna rast zaposlovanja. »Še naprej pričakujemo povečane potrebe po zaposlovanju predvsem visoko strokovnih tehničnih kadrov, dinamiko zaposlovanja v proizvodnji pa bomo še naprej prilagajali potrebam pri naročilih, razvoju poslovanja in razmeram na trgu,« obljubljajo

v podjetju. Velik pomen dajejo tudi vlaganju v znanje mladih. Letos so tako dokončali investicijo v učni center v LTH Castings na Trati, kjer se izvaja praktično izobraževanje za tehnične poklice. V razvoj centra so v zadnjih treh letih vložili več kot 100 tisoč evrov.

Iskratel: »Tudi v prihodnjem letu načrtujemo dodatne zaposlitve.«

V skupini Iskratel je zaposlenih 900 ljudi, od tega več kot 500 v Kranju, dodatne zaposlitve pa načrtujejo tudi v prihodnjem letu. »Iščemo strokovnjake s področij računalništva, elektrotehnike, pa tudi fizike in matematike z domenskimi znanji s področja digitalnih komunikacij, dostopovne tehnologije, virtualizacije, transporta, energetike in javne varnosti. Za zagotavljanje storitev elektronske proizvodnje za različne industrije pa bomo zaposlovali tudi delavce v proizvodnji,« dodajo. V Iskratelu imajo lasten kompetenčni model, ki zaposlenim zagotavlja načrten razvoj in hitro ter zabavno učenje skozi t. i. wake up meeting (jutranja informativno-izobraževalna srečanja). Glede na strateške usmeritve in cilje razvijajo učinkovite sisteme denarnega in nederarnega nagrajevanja. Od vstopa zaposlenega v podjetje skrbijo za učinkovit »on-boarding« ter nenehno izboljšujejo sisteme nagrajevanja. Načrtno razvijajo blagovno znamko delodajalca in poudarjajo edinstveno vrednost zaposlitve v Iskratel. [gg](#)

V Iskratelu imajo lasten kompetenčni model, ki zaposlenim zagotavlja načrten razvoj in hitro ter zabavno učenje.

Profesionalni kovinski izdelki že od leta 1988

Za potrebe elektronskega in avtomobilskega sektorja podjetje MALI-E-TIKO ponuja širok nabor izdelkov in storitev na področju izdelave elementov in sestavnih delov iz pločevine, vključno z deli za težke stroje in opremo, kar zahteva strokovno znanje s področja predelave in obdelave kovin.

Podjetje MALI-E-TIKO iz Tržiča ima certifikat ISO 9001-2015. Skladno z zahtevami tega certifikata izdeluje sestavne dele zlasti za elektronsko opremo in avtomobilsko industrijo ter tudi elemente za gospodarska vozila in gradbeno opremo.

Elektronika

Poleg širokega nabora sestavnih elementov za avtomobilsko industrijo podjetje izdeluje tudi pokrove in ohišja za elektroniko, različna po naročilu izdelana hladilna rebra iz aluminija in zlitine ter ohišja za elektronsko opremo in ojačevalce.

MALI-E-TIKO projektira elemente z najbolj zapleteno zasnovo, izdelane z večosnimi CNC-stroji za rezkanje.

Oprema za zahtevno uporabo

MALI-E-TIKO izdeluje elemente in dele za cestna vozila, gradbeno opremo in težke stroje, sestavne dele za profesionalne likalne sisteme in rešitve za ogrevanje, cestne in druge znake iz nerjavnega jekla ter širok nabor kovinskih omaric in sistemov za shranjevanje.

Storitve kovinske obdelave podjetja MALI-E-TIKO vključujejo rezkanje in struženje ter tudi varjenje vseh vrst materialov (varjenje TIG, MIG in MAG). Podjetje zaposluje certificirane evropske inženirje varjenja ter ima certifikata EN ISO 3834-2 in EN 1090-2. Izvajalci podjetja MALI-E-TIKO poleg peskanja zagotavljajo še zaščito površin (galvaniziran premaz), anodično oksidacijo, kromatiranje ter prašno in mokro barvanje. Dodatne storitve zajemajo graviranje (vključno z laserskim graviranjem) in sitotisk.

Razvoj izdelkov

Pri razvijanju izdelkov podjetje sodeluje s strankami, za oblikovanje pa uporablja 3D-tehnologijo (PTC Creo, AutoCAD) ter tudi najsodobnejšo programsko opremo za CNC-programiranje. Poleg številnih drugih storitev MALI-E-TIKO zagotavlja tudi lasersko rezanje jekla, nerjavnega jekla in aluminija ter CNC-vrtanje in ukrivljanje materialov s sodobnimi CNC-stroji (Trumpf, Gasparini in LVD).

Partnerji v Nemčiji, Avstriji in Italiji

MALI-E-TIKO svoje izdelke dostavlja partnerjem v Nemčiji, Avstriji in Italiji. Glavno tržišče podjetja je Nemčija, kjer med partnerje sodijo tudi podjetja ANNAX GmbH, BOMAG GmbH in Veit GmbH. V Avstriji MALI-E-TIKO sodeluje s podjetjema Swarco Futurit GmbH in Palfinger AG, v Italiji pa s podjetjem CAEN S.p.A. Po zasluzi številnih slovenskih partnerjev je proizvede podjetja MALI-E-TIKO mogoče najti na številnih koncih sveta, med drugim tudi na Bližnjem in Daljnem vzhodu, v Južni Ameriki, Združenem kraljestvu, Hongkongu ter na Japonskem.

MALI-E-TIKO sodeluje s podjetji, ki so vodilna na svojih področjih. Poleg tega s partnerji sodelujejo pri njihovih tekočih in prihodnjih projektih ter si tako izmenjujejo izkušnje in strokovno inženirsko znanje.

Krojijo svetovni vrh strojev za razrez lesa

Mebor je globalni tehnološki vodja pri horizontalnih žagah, tudi pri ostalih žagarskih strojih se lahko kosajo z največjimi svetovnimi igralci.

Družinsko podjetje Mebor iz Železnikov, ki ga vodi družina Mesec, je hitro rastoče podjetje, v letu 2018 so pridobili laskavi naslov Zlata gazela. Izdelujejo stroje za razrez lesa. Od manjših žag, ki se uporabljajo predvsem na kmetijah, do kompletnih linij za večje žagarske obrate. Po besedah Simona Mesca, vodje prodaje, so njihov glavni izdelek horizontalne žage, kjer lahko režejo različne lesove različnih premerov.

Lasten razvoj in proizvodnja na enem mestu

Stroje razvijajo in izdelujejo sami. Pri horizontalnih žagah so globalni tehnološki vodja. K njihovi tehnološki odličnosti je v preteklosti veliko prispeval tudi lastni žagarski obrat, ki je v njihovem okrilju deloval petnajst let. V njem so lahko rešitve sproti preverjali. Danes pa razvoj temelji na bogatih preteklih izkušnjah in znanju, nenehnih izboljšavah in sledenju potrebam na trgu.

Žage izdelujejo po naročilu, pri čemer sledijo potrebam vsake stranke in s široko paleto strojev poiščejo rešitev za vsakega kupca. Ti dobijo celovite rešitve na enem mestu.

Številne konkurenčne prednosti

Mebor je v svoji 37-letni zgodovini (njegov začetnik je bil kot obrtnik Boris Mesec), od česar kot podjetje deluje 28 let, razvil številne konkurenčne prednosti. Poleg inovativnosti in prilagodljivosti Simon Mesec izpostavlja močno konstrukcijo njihovih žag, zaradi česar so vzdržljive in delujejo zanesljivo. Zelo napredni so na področju avtomatizacije, s čimer svojim strankam omogočajo znižanje stroškov in zagotavljajo večje hitrosti razreza. Dosegajo tudi dobro razmerje med

kakovostjo in ceno. Večino sestavnih delov izdelajo sami, s čimer zagotovijo njihovo kakovost in večjo prilagodljivost.

K njihovemu poslovnemu uspehu prispevajo tudi kakovostne storitve po prodaji. Na večini trgov imajo tudi servisne ekipe, saj sta montaža in servis v njihovi dejavnosti ključna. Da so lahko zelo odzivni, komponente, ki se pri obratovanju strojev najprej obrabijo (verige, ležaji), kupujejo, in sicer standardnih dimenzij, da jih lahko v primeru dotrajanosti ali okvar hitro zamenjajo. Rezervne dele, ki jih izdelajo sami, imajo vedno na zalogi. »Če stroj stoji, je izguba za stranko velika, zato se trudimo, da smo pri servisu in rezervnih delih zelo odzivni. Obenem svoje kupce izobrazimo v upravljanju strojev in vzdrževanju, da zaradi neznanja ne bi prihajalo do težav. Tudi s kakovostjo naših izdelkov in sestavnih delov se trudimo, da je vzdrževanja čim manj,« poudarja Simon Mesec.

Cilj: prodajati povsod, kjer raste les

V Meborju so si kot dolgoročni cilj zadali, da bodo svoje izdelke prodajali povsod,

kjer rastejo drevesa. Danes jih v 57 državah, največ v Evropi, kjer ustvarijo 60 odstotkov izvoza. Z izvozom pa ustvarijo 90 odstotkov prihodkov. Redno zaposlujejo 70 ljudi, skupaj z zunanji sodelavci jih je v njihovem okrilju 100. Letos bodo predvidoma ustvarili 17 milijonov evrov prihodkov.

V letu 2020 dve večji naročili

V prihajajočem letu imajo v načrtu izpolniti dve večji naročili za žagalne linije na principu krožnih žag za večje zmogljivosti. Še naprej pa bodo veliko vlagali v razvoj novih izdelkov in izboljševanje obstoječih.

Poleti 2021 bo odprt nov terminal na Brniku

Poleg nove cestne in železniške infrastrukture na Gorenjskem pričakujejo tudi širitve na našem največjem letališču na Brniku, kjer bodo zmogljivost povečali s sedanjih 500 na 1.250 potnikov na uro.

Nina Šprohar

Brnik je za logistična podjetja izredno privlačen

Dela na novem terminalu so stekla letos junija, takoj po podpisu 17,3 milijona evrov vredne pogodbe z gradbenim podjetjem GIC Gradnje. Novi potniški terminal, ki jih bo sicer skupno stal dobrih 21 milijonov evrov, naj bi odpravljala ozka grla, ki se pojavljajo zlasti v poletni sezoni in koničnih urah, ter izboljšal standard za potnike, uporabnike in zaposlene. Z razširitvijo bo terminal pridobil 10.000 m² novih površin, novi del pa bo s povezovalnim hodnikom funkcionalno povezan z obstoječimi površinami in bo predvidoma dan v uporabo do poletja 2021, pravijo v podjetju Fraport. Zmogljivost bodo z njim povečali s sedanjih 500 na 1.250 potnikov na uro.

Brnik je doslej privabil že veliko logističnih podjetij. Že januarja 2008 je tam nov terminal odprl DHL, konec lanskega leta pa je svoja vrata odprlo še farmacevtsko skladišče podjetja Kuehne + Nagel, največje Novartisovo skladišče v Evropi, ki obsega kar 90.000 m² in nudi skoraj 40.000 m² skladiščnih površin. Tudi podjetje cargo-partner je okolico ljubljanskega letališča prepoznalo kot izjemno ugodno za posel, njihov novi »iLogistični center« ima več kot 25.000 m² skupne skladiščne površine, kar ga uvršča med največje skladiščne komplekse v državi.

Nadgradnja predora Karavanke

Na področju železniške infrastrukture je na območju Gorenjske v drugi polovici prihodnjega leta predviden začetek varnostno-tehnične nadgradnje železniškega predora Karavanke. »Projekt je financiran s strani obeh držav, Avstrije in Slovenije. Pridobljena so EU sredstva iz Instrumenta za povezovanje Evrope za prvi del celovitega projekta za izdelavo investicijske in projektne dokumentacije,« pravijo na Ministrstvu za infrastrukturo RS (MzI). Konec letošnjega leta pa je predvidena tudi objava javnega naročila za nadgradnjo železniške proge Ljubljana–Jesenice–državna meja na odseku Kranj–Podnart in Podnart–Lesce–Bled.

Obeta se veliko gradenj, ki bodo izboljšale cestno infrastrukturo

Na področju cestne infrastrukture se bo največ gradilo v občinah Radovljica in Kranj, precej je tudi načrtovanih projektov, ki so vezani na dve različni občini. V letošnjem letu pa bodo na MzI zaključili z ureditvijo odseka Bohinjska Bistrica–Polje, z rekonstrukcijo ceste v Tamar (zaključena gradnja kolesarske poti ter nadhoda za tekače), ter z gradnjo ceste Sorica–Podrošt na treh odsekih.

Med prihajajočimi projekti velja izpostaviti obvoznico Bled (jug), odsek ceste skozi naselje Ribčev Laz, ki bo zaključen v 2020, v gradnji pa je tudi odsek skozi naselje Stara Fužina, ki bo prav tako zaključen v 2020. Prihodnje leto bodo zaključena dela na odseku skozi naselje Bohinjska Češnjica, v zaključevanju so tudi dela na odseku Hrušica–Javornik skozi Jesenice ter rekonstrukcija križišča Tupaliče v občini Predvdor. Letos je bila v Kranju zaključena gradnja križišča Primskovo ter gradnja križišča Bitnje na cesti Kranj–Škofja Loka. V 2020 je predvidena gradnja na odseku Hotemaže–Britof, če bo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje. [gg](#)

Z razširitvijo bo terminal na Brniku pridobil 10.000 m² novih površin. Nov terminal bo predvidoma dan v uporabo do poletja 2021.

V drugi polovici prihodnjega leta je predviden začetek varnostno-tehnične nadgradnje železniškega predora Karavanke.

Foto: Fraport

Foto: Depositphotos

Gorenjska še več stavi na kulinarično ponudbo

Na Gorenjskem zadnje leto beležijo odlične rezultate, tako pri prihodih kot pri prenočitvah, novi projekti, kot je denimo Kulinarično popotovanje – Okusi Gorenjske, pa še dodajajo vrednost in privabljajo tudi tiste najbolj petične goste.

Nina Šprohar

Turistična zveza Slovenije je na letošnjem osrednjem turističnem dogodku v Sloveniji, Dnevih slovenskega turizma, nekaj priznanj podelila tudi na Gorenjsko. Med drugim sta se v okviru tekmovanja Moja dežela – lepa in gostoljubna 2019 pozlatila vaški trg v Ratečah

in Kranjska Gora. Slednja je že drugo leto zapored postala tudi »Naj turistični kraj« v Sloveniji. Bronasto priznanje v kategoriji »Naj izletniški kraj« pa je letos prejela Mojstrana.

Kranjska Gora se pripravlja na velike zimske dogodke

Kranjska Gora slovi predvsem po naravnih lepotah in prav te so, poleg organiziranih športnih prireditev, najbolj obiskane. »Mednje spadajo predvsem jezero Jasna, Zelenci, Planica, slap Peričnik in dolina Vrata s Triglavom in pa prelaz Vršič,« našteje Elizabeta Skumavc iz Turizma Kranjska Gora. »Goste privabljamo v kraje, kjer si gore podajajo roke, kjer živijo Triglavske pravljice, kjer se nahaja dolina svetovnih prvenstev, kjer lahko najdemo Kekčevo deželo in kjer se avantura prične,« opiše. Lani so ustvarili približno 800 tisoč nočitev, opažajo pa trend rasti. Pripravljajo se na pomembne dogodke, med drugim na Spartan Race, Planico, Kraljico Veselico, Goni Pony, Ledeno trofejo, Pokal Vitranc ... Pravkar so tudi prejeli priznanje Slovenia Green Destination GOLD. »V duhu tega priznanja bomo še naprej stremeli k trajnostnemu in

vir: Arhiv Turizem Kranjska Gora, foto: Jošt Gantar

odgovornemu turizmu. Trudili se bomo za zmanjševanje sezonskosti s projektom Kranjska Gora 365, ki smo ga pričeli lani in je postal del našega delovanja in vizije. Kranjska Gora je prostor za doživetja, aktivnosti in uživanje 365 dni v letu,« poudarjajo v Turizmu Kranjska Gora.

Radovljica dopolnjuje ponudbo sosednjih destinacij

»Gorenjska ima res bogato naravno in kulturno dediščino, to jo dela privlačno tako za domače kot tuje goste,« verjame Nataša Mikelj iz Turizma in kulture Radovljica – Radol'ca. A obenem doda, da bo turistična ponudba v regiji in nasploh v Sloveniji res kakovostna šele takrat, ko se bodo destinacije medsebojno ustrezno dopolnjevale. »Vsaka ima določene edinstvene značilnosti in vsaka potrebuje povezovanje zato, da turistu pomaga poiskati še tisto nekaj druge, česar sama ne zmore ponuditi,« pojasni. Radovljica je po njenem lahko komplementarna destinacija turistično močnejšim občinam v okolici, kot so recimo Bled, Bohinj in Kranjska Gora, saj ima »izredno kakovostno kulinarično ponudbo, predvsem pa številne turistične znamenitosti, ki so neodvisne od vremena«. Tako lahko turisti, ki pridejo v sosednje občine predvsem uživati v naravi, v primeru slabega vremena preživijo dan v Radovljici pod streho v številnih muzejih, meni Mikljeva. Glavne prednosti Radovljice so dostopnost, bližina turističnih zanimivosti, dobre prometne povezave, poleg tega je tudi odlično izhodišče za odkrivanje širše okolice. Turizem gradijo na osnovi tradicije: Avsenikove glasbe, čebelarstva, lectarstva, kovaštva, lončarstva, izdelovanja čokolade ... »Radol'ca ima vsaj tri znamenitosti, ki jih tujci velikokrat prepoznavajo prej kot našo državo – Avsenike, Elan in baziliko Marije Pomagaj na Brezjah. Ko tej ponudbi dodamo še mestno jedro Radovljice, ki postaja vedno bolj prepoznavna kot prestolnica čebelarstva in čokolade in ki preseneti s pristnostjo arhitekture in pestrostjo muzejev, ter trško jedro

vir: Arhiv TD Dvoj-Mojstrana, foto Gregor Kolier

Krope, je zgodba skoraj popolna,« je prepričana sogovornica. Slovijo tudi po kulinariki, med drugim organizirajo mesec okusov Radol'ce. »Tako se naša zgodba združevanja ter povezovanja v ponudbi odraža kot pestra in raznolika, v ospredje pa postavlja gosta, ki ga zanima naša kultura, tradicija, prebivalci, navade in naš način življenja. Prav to nas razlikuje od masovnih turističnih destinacij,« verjame Mikljeva, ki doda, da je zanimanje veliko, a imajo pred seboj še veliko izzivov. Cilj je povezati ponudnike nastanitev, gostince, dobavitelje, kmete in obrtnike v destinaciji in regiji.

Kulinarično popotovanje povezuje turizem, gostinstvo in lokalne pridelovalce hrane

Projekt Kulinarično popotovanje predstavlja nadgradnjo turističnega produkta Kulinarika Gorenjske, v okviru katerega je bila v preteklosti že razvita Strategija gastronomije Gorenjske in promocijski katalog – Okusi Gorenjske s predstavitvijo reprezentativnih jedi in z njimi povezanih dogodkov. Kako bo projekt potekal? »Naše aktivnosti bodo usmerjene v inovativno pripravo reprezentativnih jedi kulinarične ponudbe na inovativen način in z uporabo kvalitetno pridelane lokalne hrane. V začetni fazi priprave projekta smo se različni deležniki na Gorenjskem strinjali, da bi dobro prakso razvoja kulinaričnega produkta Okusi Radol'ce razširili na širše območje Gorenjske in tako se je začela razvijati ideja o skupnem projektu na območju Lokalne akcijske skupine Gorenjska košarica,« pojasni Mateja Korošec iz BSC, Poslovno podpornega centra Kranj, ki je le eden izmed partnerjev (sodelujejo namreč tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj, Turizem Bohinj, Zavod za turizem in kulturo Kranj, Zavod za turizem Preddvor, Občina Jesenice in Gospodarska zbornica Slovenije – Regionalna zbornica Gorenjska).

Tradicionalni pristopi na sodoben način

Z Gorenjsko košarico želijo poudariti pomembnost skrajšanja distribucijskih verig hrane, saj to povečuje kvaliteto uporabljenih sestavin za pripravo jedi

V Kranjski Gori se s projektom Kranjska Gora 365 trudijo zmanjšati sezonskost.

Radol'ca ima vsaj tri znamenitosti, ki jih tujci velikokrat prepoznavajo prej kot našo državo – Avsenike, Elan in baziliko Marije Pomagaj na Brezjah.

Foto: Depositphotos

vir: Arhiv Turizma Kranjska Gora, foto Bogomir Košir

Projekt Kulinarično popotovanje bo usmerjen v inovativno pripravo reprezentativnih jedi kulinarčne ponudbe na inovativen način in z uporabo kvalitetno pridelane lokalne hrane.

tako, da se oblikujejo mreže pridelovalcev hrane in gostinskih ponudnikov, ki bodo med seboj povezani in zagotavljali ustrezno kvaliteto. Izdelane jedi bodo temeljile na narodnih jedeh iz lokalnih živil, ki vključujejo tradicionalne pristope s sodobnimi prijemi. »Vse naštetu skupaj pa bo temeljilo na vzporedni kulinarčni zgodbi in tradiciji vključenih krajev,« razloži Koroščeva, ki doda, da bo prav ta inovativna nota lahko dopolnila ostalo turistično ponudbo in

»ciljnemu gostu, ki zahteva visoko dodano vrednost, pričarala nepozabne okuse Gorenjske«. Zaključili so popis vseh gostinskih ponudnikov in lokalnih pridelovalcev hrane na območju občin Kranj, Jesenice, Bohinj, Tržič, Preddvor in Jezersko. »Na podlagi izdelane analize smo pripravili standarde kvalitete za pridelovalce hrane in gostinske ponudnike ter izbrali tiste, ki dosegajo ustrezno kakovost ponudbe. Podjetje Šola okusov – Vivi je od septembra do sredine novembra opravila 15 ocen gostinskih ponudnikov s komentarji glede postrežbe, kvalitete jedi, opisom kulinarčnega doživetja, kaj je tisto, kar navduši, kje so pomanjkljivosti in podobna priporočila,« našteje sogovornica. Prihodnje leto bodo začeli s postopkom medsebojnega mreženja lokalnih pridelovalcev hrane in gostinskih ponudnikov. Večina gostiln, ki dosegajo standarde kakovosti gostinske ponudbe, že ima svoje lokalne dobavitelje. Izvedli bodo tudi usposabljanja lokalnih pridelovalcev hrane na teme, kot so denimo pridelava alternativnih poljščin, zelenjadic in sadja, dvig kakovosti pridelkov in izdelkov, preverjanje kakovosti lokalnih izdelkov, trženje in marketing. Organizirali bodo tudi kulinarčne dogodke na Jesenicah, v Preddvoru in Bohinju ter izdelali promocijske materiale z rezultati projekta, še obljubi sogovornica. **gg**

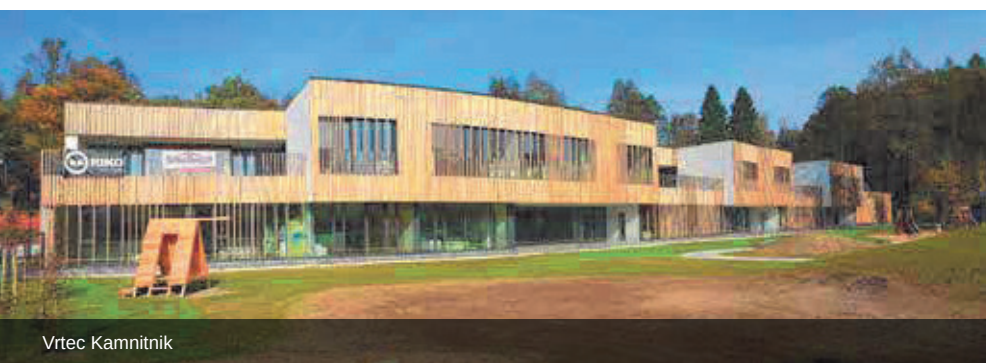
KOVINAR-GRADNJE ST

d.o.o.

Telefon: 04 581 07 00
Telefaks: 04 581 07 58
Spodnji Plavž 26, 4270 Jesenice
E-mail: info@kogradnje.si
www.kogradnje.si

Kovinar - Gradnje ST, d.o.o. je renomirana gradbena družba, ki že več kot 20 let izvaja gradnjo vseh vrst stavb in inženirskih objektov. Družba deluje po strategiji izvajalskega inženiringa, kar pomeni, da projekte izvaja s svojim visoko strokovnim in izkušenim kadrom na vseh področjih izvedbe projekta, po potrebi pa v izvedbo vključuje preizkušene in zanesljive partnerje. Večji del storitev izvaja z lastnim strojnimi parkom gradbene mehanizacije, ki ga stalno posodablja. Na sedežu družbe sta locirani mehanična delavnica in skladiščno proizvodni objekt v katerih se izvaja izdelava manjših betonskih izdelkov, armature in popravilo mehanizacije.

V zadnjih letih so velik del realizacije predstavljali večji infrastrukturni objekti, kjer je potrebno znanje in velika mera sodelovanja z lokalnimi skupnostmi in prebivalci. Z uspešnimi zaključki je podjetje dokazalo, da zna izvajati tudi te vrste del. V tem času je gradilo tudi stanovanjske, nestanovanjske ter proizvodno - poslovne objekte. Gradnja slednjih trenutno predstavlja velik del realizacije in s tem dokazuje zaupanje velikih poslovnih naročnikov.

Vrtec Kamnitnik

Dozidava ZD Radovljica

Galerija Sora

Občina Naklo

Poslovni objekt Frapak

Visoka strokovnost. Visoka kakovost.

Gumeno tehnični izdelki in pnevmatike za uporabo v gradbeništvu, tiskarstvu, energetiki, pri zaščiti okolja in reševanju, recikliranju, v avtomobilski in prehrabni industriji, industriji bele tehnike, kmetijstvu in rudarstvu, industriji obnovljivih virov energije.

Z njimi prisotni že v 100 državah po svetu.

www.savatech.eu • www.trelleborg.com

Gorenjska je prepoznala vrednost družbeno koristnih inovacij

Inovatorji iz gorenjske regije s sodelovanjem z inštitucijami znanja in s spodbujanjem inovativnosti znotraj podjetij že leta prejemajo najvišja priznanja na nacionalni ravni.

Nina Šprohar

Velikih, inovativno naravnanih podjetij je v regiji precej, GZS - Regionalna zbornica Gorenjska namreč močno spodbuja razvoj inovativnosti in že 17 let nagraduje najboljše inovacije, ki dosegajo najvišja priznanja tudi na nacionalni podelitvi. Letos so na regionalni ravni z zlatom nagradili podjetja Iskratel, Domel in Mediainteractive Franc Dolenc s. p., slednje dve podjetji pa sta zlato prejeli tudi na nacionalni ravni. V zadnjih petih letih so bila z zlatom na nacionalni ravni nagrajena še podjetja Iskraemeco, SIJ Acroni, Iskratel, M Sora in druga.

Za nišne dobavitelje je stalno inoviranje nujno
Aleš Levanič iz podjetja Domel je prepričan, da so inovacije bistvenega pomena za naš obstoj. Po podelitvi priznanj na Dnevu inovativnosti je razložil, da Domel na trgu nastopa kot nišni dobavitelj, zato je stalno inoviranje zanje ena izmed vstopnic na trg. »Smo zelo diverzificirani in imamo 40 odstotkov izdelkov mlajših od treh let. Nekaj inoviranja pri nas poteka načrtno, nekaj pa interno – imamo namreč sistem, kjer lahko vsak zaposleni napiše svoje predloge glede dela, ki se ga dotika,« je dodal in pojasnil še, da podjetje sicer pogosto sodeluje tudi s Fakulteto za elektrotehniko, s Fakulteto za strojništvo ter z Inštitutom Jožefa Stefana. To sodelovanje je po njegovem zelo koristno za obe strani, saj dokazuje, da »gresta gospodarstvo in znanje lahko z roko v roki«.

Sodelovanje gospodarstva in znanosti je po mnenju Aleša Levaniča iz Domela zelo koristno za obe strani.

Tudi za majhna podjetja ni ovir pri inoviranju

Franc Dolenc, ki je skupaj s partnerji razvil okolje za digitalno sodelovanje in izobraževanje na področju množičnih nesreč ter s tem naredil preskok iz obdobja papirja in radijskih postaj v popolno digitalizacijo, je po podelitvi priznal, da so do rešitve prišli precej po naključju. »Slučajno smo srečali znanega slovenskega eksperta s področja množičnih nesreč, ki je že imel izdelano vizijo glede tega, kaj bi rad naredil, mi pa smo ugotovili, da smo z njo zelo komplementarni. Začutili smo, da je to niša, kjer lahko tudi manjše podjetje naredi nekaj takega, česar se večja podjetja morda sploh ne bi lotila,« je opisal začetke. Najbolj pa ga je razveselilo dejstvo, da so tudi tiste inovacije, ki skrbijo za javni interes, v Sloveniji cenjene.

Foto: Mediainteractive

Foto: Domel

Sodelovanje z institucijami znanja prinaša uspehe

Podjetje M Sora je v širši javnosti najbolj poznano po razvoju oken. Letos so za svojo inovacijo FLOWCore na nacionalni ravni prejeli posebno priznanje za razvojno in inovacijsko sodelovanje gospodarstva in institucij znanja, saj so jo razvili v sodelovanju z Biotehniško fakulteto in Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. »Razvoj novih izdelkov in izboljševanje naših obstoječih izdelkov sta ključni motor razvoja. Z inovacijo nam je omogočeno izdelovanje lesenih okenskih elementov tudi preko višine 5 metrov in več, s pomočjo dodatno vgrajene jeklene

ojačitve v sredinski pokončnik elementa, kar do sedaj na področju lesenih oken ni bilo mogoče,« so pojasnili v podjetju.

Foto: M. Sora

Inovativnost je vkomponirana v delovne procese

V podjetju Iskratel inovacije spodbujajo z načrtnim razvojem inovativne kulture, ko zaposlenim ponujajo prijetno delovno okolje. Imajo namreč posebne in prilagojene prostore za kreiranje novih zamisli, ki so jih poimenovali »Iskrilnica«, sodelavci se tako spoznajo z inovacijskimi orodji, inovacije pa v podjetju tudi nagrajujejo. »Ker je inovativnost ena naših ključnih vrednot in kompetenc, jo živimo tako v internem kot v zunanjem okolju, zato imamo tudi več vidnih in nagrajenih inovacij na državni in mednarodni ravni,« verjamejo. [gg](#)

V Iskratelu imajo posebne prostore za kreiranje novih zamisli, ki so jih poimenovali »Iskrilnica«.

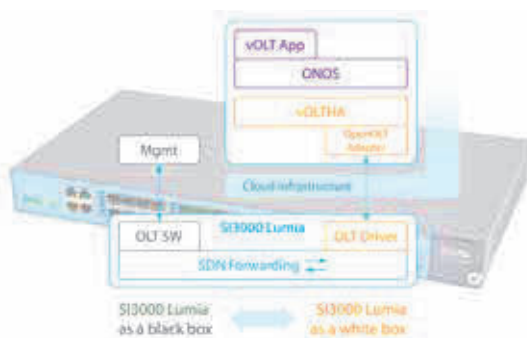

Foto: Iskratel

Ko-trans d.o.o.

KO-TRANS D.O.O.

📍 Muretinci 46/b
2272 Gorišnica
☎ 02 743 00 50
📠 02 743 00 57
✉ info@ko-trans.si
🌐 www.ko-trans.si

Smo transportno podjetje, ki se ukvarja z mednarodnimi prevozi po Evropi. Zgodovina podjetja sega v leto 1991. V tem času smo si nabrali veliko izkušenj in referenc in trenutno zagotavljamo zanesljive prevoze z 90 sodobnimi kamioni. Poleg prevozov blaga naše podjetje razpolaga s skladiščem in termo skladiščem, mehanično delavnico za tovorna vozila, avtopralnico za tovorna vozila, lastno črpalko s cisterno za gorivo ter parkiriščem za tovorna vozila. Z izkušenim kadrom nudimo kvalitetne storitve našim obstoječim in novim partnerjem.

Top 100 podjetij v gorenjski regiji, 2018

Rang	Naziv podjetja	Čisti prihodki od prodaje, v 1000 EUR	Indeks 18/17	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih (po del. urah)
1	SIJ ACRONI d.o.o.	431.696	104,80	86,6	1.372
2	LTH Castings d.o.o.	290.984	113,20	99,6	1.816
3	MERKUR trgovina, d.o.o.	231.024	104,50	0,4	1.407
4	GOODYEAR DUNLOP SAVA TIRES d.o.o.	220.263	104,70	81,5	1.538
5	DOMEL, d.o.o.	143.574	107,50	90,3	1.030
6	KNAUF INSULATION, d.o.o., Škofja Loka	127.772	108,90	78,2	395
7	ISKRAEMECO, d.d.	125.997	119,30	96,0	732
8	Trelleborg Slovenija, d.o.o.	113.705	97,70	89,2	822
9	ISKRA MEHANIZMI, d.o.o.	87.898	105,20	89,7	491
10	FILC d.o.o.	85.318	106,00	93,9	341
11	GORENJSKA GRADBENA DRUŽBA d.d.	83.817	159,30	0,0	414
12	ContiTech Slovenija, d.o.o.	79.101	90,50	97,7	353
13	ISKRATEL, d.o.o., Kranj	78.064	119,10	62,8	511
14	JANUS TRADE, d.o.o.	70.071	95,60	3,4	20
15	SPORTINA Bled d.o.o.	68.951	101,50	62,4	396
16	INTERSPORT ISI, d.o.o.	68.815	104,90	28,8	395
17	ELAN, d.o.o.	67.690	101,20	93,7	665
18	Mersteel SSC, d.o.o.	63.699	119,90	12,9	114
19	GG Bled d.o.o.	60.605	126,30	79,5	87
20	AVTOHIŠA VRTAČ, d.o.o. Kranj	51.041	110,20	12,8	72
21	ALPINA, d.o.o.	50.089	107,80	73,3	327
22	Fraport Slovenija, d.o.o.	46.258	111,00	35,7	456
23	DSV Transport d.o.o.	45.173	109,20	49,6	151
24	Poclain Hydraulics d.o.o.	41.769	119,40	93,5	307
25	BOSCH REXROTH d.o.o.	41.726	102,60	99,3	300
26	WORKFORCE d.o.o.	40.948	89,20	0,0	1.187
27	KVIBO, d.o.o.	40.073	112,40	2,0	161
28	KZPS, d.o.o.	39.523	104,10	97,6	227
29	SIBO G. d.o.o.	36.896	107,50	90,9	215
30	CABLEX-T d.o.o.	36.478	102,20	83,9	326
31	KOVINAR, d.o.o., Jesenice	35.895	119,10	35,2	54
32	POLYCOM Škofja Loka d.o.o.	35.829	114,80	76,7	258
33	NIKO, d.o.o., Železniki	35.736	106,30	90,6	273
34	OPEKA, d.o.o.	34.623	159,10	42,1	40
35	ELEKTRO GORENJSKA, d.d.	33.835	102,90	0,0	276
36	Kuehne + Nagel d.o.o.	33.594	116,00	32,1	109
37	ATOTECH SLOVENIJA d.d.	32.024	102,00	91,4	71
38	ARC-Kranj, d.o.o.	29.315	70,10	9,0	66
39	SUMIDA SLOVENIJA, d.o.o.	28.982	102,20	99,8	339
40	LIP BLED, d.o.o.	28.962	100,00	66,8	201
41	M SORA d.d.	28.864	108,10	18,5	189
42	DHL GLOBAL FORWARDING, d. o. o.	27.603	105,50	44,7	62
43	ASP d.o.o.	27.495	114,20	3,0	38
44	DIFA d.o.o.	27.437	111,20	99,5	201
45	Loške mesnine d.o.o.	24.632	106,70	12,7	96
46	ADRIA TEHNIKA, d.o.o.	24.137	102,70	74,5	242
47	LIP Bohinj, d.o.o.	22.823	110,40	86,2	215
48	MESARSTVO OBLAK d.o.o.	21.825	113,40	12,9	75
49	KMS, d.o.o.	21.246	108,90	10,2	9
50	AGROMEHANIKA, d.d.	20.493	100,50	53,6	144
51	SVP AVIO d.o.o.	20.392	-	76,2	124
52	KOMUNALA KRANJ d.o.o.	20.270	103,20	0,0	203

Rang	Naziv podjetja	Čisti prihodki od prodaje, v 1000 EUR	Indeks 18/17	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih (po del. urah)
53	DOM TRADE d.o.o., Žabnica	19.378	108,50	0,2	72
54	JURČIČ & CO., d.o.o.	19.360	106,10	57,2	174
55	TINEX, d.o.o.	18.125	118,00	37,8	54
56	EGP d.d.	17.201	106,10	36,7	180
57	EXOTERM-IT d.o.o., Kranj	17.155	96,80	41,9	40
58	INTEGRAL AVTO d.o.o. Jesenice	17.060	113,60	23,9	48
59	MONSUN, d.o.o.	16.996	89,80	26,5	33
60	SAXONIA - FRANKE, d.o.o.	16.743	114,50	99,6	90
61	INTERLINE d.o.o.	16.680	164,00	97,8	4
62	SIGR d.o.o.	16.413	112,90	78,1	19
63	SIJ ELEKTRODE JESENICE d.o.o.	16.179	113,20	78,6	169
64	LANDIS+GYR d.o.o.	16.110	127,10	45,6	4
65	HSH CHEMIE d.o.o.	15.789	140,00	21,5	14
66	NIMROD d.o.o.	15.641	103,00	87,1	58
67	ISKRA ISD - LIVARNA d.o.o.	15.349	109,90	87,3	220
68	IKA, Žiri, d.o.o.	15.257	103,90	1,6	23
69	SOLINAIR d.o.o.	15.189	129,50	90,6	52
70	EUROCOM, d.o.o., Kranj	15.189	99,10	40,8	59
71	EUROSOL, d.o.o., Jesenice	14.831	114,30	94,3	45
72	KOMTEKS d.o.o.	14.523	96,20	5,0	15
73	BAKRA d.o.o. Kranj	14.516	159,30	90,1	5
74	TOM TAILOR Lesce d.o.o.	14.358	77,70	29,7	94
75	KOVINAR - GRADNJE ST, d.o.o.	14.331	120,10	0,0	47
76	MEBOR d.o.o.	14.321	121,80	86,5	51
77	MARMOR HOTAVLJE, d.o.o.	13.737	116,10	86,3	126
78	ETIKETA, d.d.	13.683	105,70	63,7	210
79	Arriva Alpetour d.o.o.	13.382	103,90	0,2	312
80	LPKF d.o.o.	12.878	87,60	99,4	90
81	DOMPLAN, d.d.	12.816	109,10	0,0	90
82	UPS Adria (S) Ekspres d.o.o.	12.697	84,30	12,2	43
83	BIZJAK ALEKSANDER d.o.o.	12.650	121,00	0,0	124
84	AVR GROUP d.o.o.	12.563	-	100,0	0
85	ISKRA ISD - STRUGARSTVO d.o.o.	12.412	111,50	40,9	117
86	HIT Alpine d.o.o.	12.320	101,20	0,0	188
87	ISKRA ISD - PLAST d.o.o.	11.836	68,20	60,1	125
88	EURO PLUS d.o.o.	11.640	119,20	98,3	86
89	RODEX d.o.o.	11.529	98,90	97,4	110
90	non ferrum Kranj d.o.o.	11.316	109,20	98,9	13
91	ROLNET d.o.o.	11.178	111,40	36,2	19
92	ALPLES, d.d., Železniki	11.109	97,30	20,0	149
93	ALPMETAL & CO, d.o.o., Selca	10.930	120,70	98,0	100
94	GARNOL, d.o.o.	10.695	110,10	0,0	110
95	FORBIZ d.o.o.	10.691	133,30	44,7	81
96	ELAN INVENTA, d.o.o.	10.599	95,80	73,5	24
97	SIJ SUZ d.o.o.	10.529	114,60	14,5	114
98	SPG - SOL PLIN GORENJSKA d.o.o.	10.514	113,40	39,6	18
99	JEKO, d.o.o.	10.497	91,60	0,0	128
99	INTEC TIV d.o.o.	10.250	106,20	69,1	90

Opomba: Upoštevanih je 100 največjih družb, ki imajo sedež v gorenjski regiji, po kriteriju čistih prihodkih od prodaje na podlagi nekonsolidiranih in nerevidiranih finančnih izkazov za leto 2018.

Vir: Bisnode Gvin, Ajpes